SZOCIÁLIS ELLÁTÓ ÉS GYERMEKJÓLÉTI INTÉZMÉNY
3245, Recsk, Bajcsy-Zs. út 1.
Tel.: 06/36/478-339

BESZÁMOLÓ

A Szociális Ellátó – és Gyermekjóléti Intézmény tevékenységéről Recsk Nagyközség Önkormányzata 2015. március 25 - i ülésére

Tisztelt Képviselő-testület!

A Szociális Ellátó és Gyermekjóléti Intézmény 2005. május 30-a óta alapszolgáltatási központként működik. Közszolgáltató tevékenységet ellátó helyi önkormányzati költségvetési szerv, típusa közintézmény, feladatellátása szerint önállóan működő szerv külön adószáma és számlaszáma van. Dolgozói közfeladatot ellátó személyek. Az intézmény pénzügyi és számviteli szervezeti egységgel nem rendelkezik, e feladatokat külön magállapodás alapján a Recski Közös Önkormányzati Hivatal látja el.

Az intézmény szakmai munkáját meghatározó jogszabályok:

- a szociális igazgatásról és szociális ellátásokról szóló 1993. évi III. törvény;
- a személyes gondoskodást nyújtó szociális intézmények szakmai feladatairól és működésük feltételeiről szóló 1/2000. (I.7.) SzCsM rendelet;
- a közalkalmazottak jogállásról szóló 1992. évi XXXIII. törvény és a végrehajtására kiadott rendeletek;
- a személyes gondoskodást nyújtó intézmények gyermekjóléti gyermekvédelmi intézmények valamint a személyek szakmai feladatairól és működésük feltételeiről szóló 15/1998. (IV. 30.) NM rendelet;
- a szociális, gyermekjóléti és gyermekvédelmi szolgáltatók, intézmények ágazati azonosítójáról és országos nyilvántartásáról szóló 226/2006.(XI. 20.) Korm. rendelet 13/B-13/H.§ tartalmazzák.

Demográfiai adatok:

Recsk nagyközség lakosságának száma **2013.12. 31.-én 2832 fő** volt. 2014. évi újabb szám még nem áll rendelkezésemre.
Ebből az **időskorúak** (60 év feletti) száma **796 fő**, ez a létszám **3 évvel ezelőtt 778 fő** volt. Ez az adat is az időskorúak számának növekedését mutatja.

Az intézmény működési szabályait az SZMSZ és a szakmai program tartalmazza.

A Szociális Ellátó- és Gyermekjóléti Intézmény működési engedélye alapján az alábbi szolgáltatásokra jogosult:

1.), Személyes gondoskodást nyújtó szociális alapellátás közül a székhelyén (Bajcsy Zs. u. 1.) ellátott feladatkörök: **étkeztetés, házi segítségnyújtás, nappali ellátás (idősek klubja)**

2.) Az intézmény telephelyén (Kossuth Lajos út 146.) ellátott feladatkörök: **családsegítés, gyermekjóléti szolgálat.**

Személyi feltételek:

Az **intézmény vezetését** kinevezett intézményvezetőként látom el. Szakképesítésem: **szakvizsgázott szociálpedagógus.** Az intézmény által biztosított szolgáltatások, gondozási feladatok ellátásának koordinációja, a szakmai munka összehangolása, szervezési, vezetési feladatok az intézményvezető hatáskörébe tartoznak.
2014 novemberében sikeresen elvégeztem Nemzeti Család- és Szociálpolitikai Intézet által a TÁMOP-5.4.10-12/1-2012-0001 azonosítószámú **Vezetőképzés"** megnevezésű képzést.

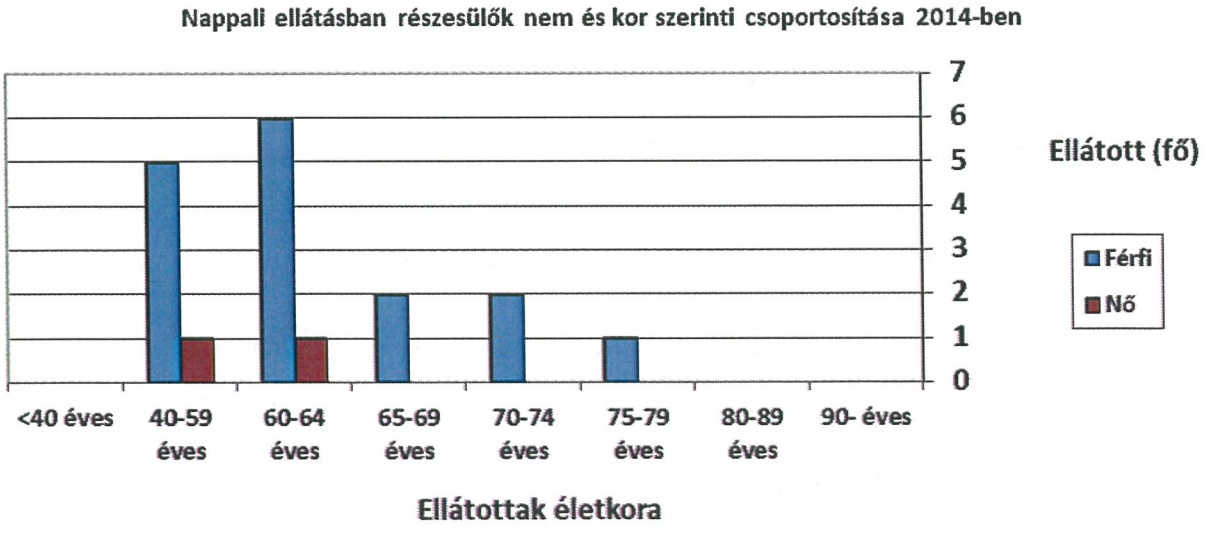
Az étkeztetés, házi segítségnyújtás, nappali ellátás körébe tartozó feladatokat 4 fő közalkalmazotti jogviszonyban álló munkatárs segítségével látom el. A gondozottak ellátásán túl, a klubtagokat életvezetési tanácsokkal látjuk el, és lelki támogatásukra is nagy gondot fordítunk.
A gondozónők általános ápoló, általános asszisztens, szülésznő, szociális gondozó és ápoló szakképesítéssel rendelkeznek, ezen túl részt vettek a Nemzeti Család- és Szociálpolitikai Intézet által a TÁMOP-5.4.10-12/1-2012-0001 azonosítószámú az Új Széchenyi Terv keretében megvalósuló ingyenes továbbképzésen is.
A szolgáltatások elvégzésében, valamint az intézményhez tartozó területek rendben tartásában évente átlagosan 3 fő közfoglalkoztatott is segítségünkre van.

Gyermekjóléti szolgáltatást és családsegítést 1 fő családgondozó végzi, aki felsőfokú általános iskolai tanár és hitoktató iskolai végzettséggel rendelkezik. Ezen túl 2011-ben mentálhigiénés képesítést is szerzett. Jelenleg negyedéves hallgató a Kodolányi János Főiskola szociális munkás szakán.

I. Nappali ellátás (Idősek Klubja)

A nappali ellátás a Recsk Bajcsy Zs. út 1. szám alatti gondozási központban történik. A klub **20** engedélyezett férőhellyel rendelkezik.
Nyitvatartási idő: hétfőtől péntekig, 8-15 óráig, hétvégén és ünnepnapokon a klub zárva tart.
A klub működését, az ellátottak jogait és kötelességeit a Házirend tartalmazza.

Felvett tagok száma **2014. 12. 31**-én **16 fő**. átlagban **14 fő**. A klubtagok többsége férfi, életkoruk 40-80 év.

Az elmúlt évek tapasztalata, hogy a létszámban nincs nagy változás, kevesebben igénylik ezt a szolgáltatást, mint a többi ellátást. Életkoruk, illetve egészségi állapotuk megnehezíti a mindennapi bejárást. A jelenlegi tagoknak nincs családja, közeli hozzátartozója, emiatt munkatársaim, klubtársak jelentik számukra a családot, közösséget.

A nappali ellátás keretében az idősek klubja a saját otthonukban élő, egészségi állapotuk vagy idős koruk miatt szociális és mentális támogatásra szoruló, önmaguk ellátására részben képes személyek részére biztosít lehetőséget a napközbeni tartózkodásra, társas kapcsolatokra, valamint az alapvető higiéniai szükségleteik kielégítésére.
Biztosítjuk számukra a személyes ruházatuk tisztítását, továbbá igény szerint megszervezzük napi háromszori étkeztetésüket.
Szabadidős programokat szervezünk, segítségükre vagyunk az egészségügyi ellátásokhoz való hozzájutásban, és hivatalos ügyeik intézésében.

A klubtagok felvételéről, előzetes kérelmük alapján a háziorvos javaslatára a törvény által előírt dokumentumok aláírásával az intézményvezető dönt. A klubtagság napi háromszori étkezést biztosít, (ebéd, kiegészítve tízóraival és uzsonnával), amelyért jövedelmi viszonyoktól függően térítési díjat kell fizetni. A térítési díjakat utólag, a tárgyhót követő 10-ig az intézményvezetőnél kell befizetni.
A klubtagok részére gondozási tervdokumentáció készül, mely évente felülvizsgálatra kerül. A gondozónő naponta vezeti az igénybevételi naplót.

Az intézmény változatlanul együttműködik a társintézményekkel, egészségügyi szervekkel és civil szervezetekkel, (Karitász, szociális otthonok, kórház, járóbeteg szakrendelés, háziorvosok, hallókészülék készítés, szemészeti vizsgálat, felvilágosító munka, szoros kapcsolattartás a hozzátartozókkal).

Főbb programjaink az elmúlt években: ünnepek megtartása intézményen belül, lakossági és karitatív szervezetek (Vöröskereszt) adományainak, ill. segélyeinek kiosztása.

Az intézmény tárgyi feltételei:

Intézményünk rendelkezik a törvény által előírt tárgyi feltételekkel. A belső berendezéseket évről évre próbáljuk korszerűsíteni, szépíteni, újítani (új ágyak, plédek, függönyök, székek vásárlása).
A tálalókonyha felszereltségét a HACCP előírásainak megfelelően biztosítjuk. 2014 novemberében újabb felülvizsgálatra, képzésre került sor, ami a működéshez és a munkavégzéshez szükséges információkat tartalmazta. A működés során felmerült tárgyi igényeket az önkormányzat biztosította.
Az udvar és a kert rendbetételét a közmunkások segítségével oldjuk meg, amit megelégedéssel fogadnak a szomszédok és a lakosság is. A meglévő kerítést a lehetőségekhez mérten kijavítottuk.
Az Idősek Klubja nem akadálymentesített, de az épületbe való bejutás kerekesszékkel is megvalósítható (szintkülönbségek nincsenek).

II. Házi segítségnyújtás

Ez az ellátási forma az alapvető gondozás és az alapápolás körébe tartozó feladatokat látja el, segítséget nyújt az önálló életvitel fenntartásában, az ellátott és lakókörnyezete higiéniás körülményeinek megtartásában, valamint prevenciós szerepet tölt be, hiszen segítséget nyújt a veszélyhelyzetek kialakulásának megelőzésében. A szakápolási feladatok ellátása nem tartozik a házi segítségnyújtás tevékenységei közé, azonban ebben az esetben is természetesen fennáll a jelzési kötelezettség az otthonápolási szolgálat felé.

Ennek keretében gondoskodunk:
- azokról az időskorú személyekről, akik otthonukban önmaguk ellátására saját erőből nem képesek, és róluk más sem gondoskodik;
- azokról az egészségi állapotuk miatt rászoruló személyekről, akik ezt az ellátási formát igénylik, illetve bentlakásos intézményi elhelyezésre várakoznak.

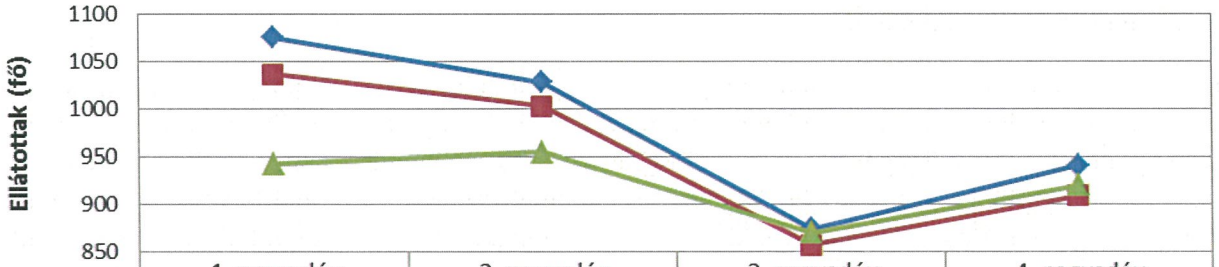
Az ellátottak életminőségének fenntartása, javítása érdekében – saját lakókörnyezetükben - elvégezzük a bevásárlást, a takarítást, mosást, biztosítjuk részükre a meleg ételt, segítünk a személyi higiénia megtartásában. Közreműködünk gyógyszereik felíratásában és beszerezzük azt.

Nem jogosult házi segítségnyújtásra az a személy, akire tekintettel hozzátartozója ápolási díjban részesül. Ettől eltérően az ápolt személy átmenetileg, de egybefüggően legfeljebb 1 hónapos időtartamban ellátható a házi segítségnyújtás keretében, ha az ápolt személy egészségi állapota azt indokolja, illetve az ápolást végző személy egészségi állapot, illetve akadályoztatása miatt az ápolási tevékenységet nem tudja ellátni.

A rászorulók gondozását 3 hivatásos gondozónő főfoglalkozásban látja el.
A gondozási szükséglet ellátását igazoló vizsgálatot a szolgáltatást vezető gondozója végzi a 36/2007. SZMM rendeletben meghatározottak alapján Ezt a szolgáltatást is kérelem alapján lehet igénybe venni.
A házi segítségnyújtásról naponta dokumentációt vezetnek a 9/1999. (XI. 24.) SzCsM rendelet és 29/1993. (II.17.) Korm. rendelet mellékletei alapján, amelyek havonta összesítésre és értékelésre kerülnek.
A házi segítségnyújtásért Recsk Önkormányzatának határozata alapján térítési díjat kell fizetni, amely az igénylő jövedelemviszonyaitól függ.

2014. december 31-i záráskor a felvett gondozottak száma 29 fő volt, de a statisztika átlag alapján az **ellátotti létszám 15 fő**. A normatív támogatást is erre a létszámra vehetjük igénybe.

A házi segítségnyújtás negyedévenkénti eloszlása 2014-ben

	1. negyedév	2. negyedév	3. negyedév	4. negyedév
2012	1075	1028	874	941
2013	1037	1003	857	909
2014	942	954	870	920

A mutatószámok azt igazolják, hogy egyre nagyobb igény mutatkozik az otthoni ápolásra, gondozásra, bár az elmúlt évben kis visszaesés figyelhető meg. Változatlanul sokan, de kevés óraszámban igénylik a szolgáltatást. Állandó rendszerességgel nem minden gondozott kéri a napi segítségnyújtást, gyakran csak felügyeletnek, biztosítéknak kérik.
Az idősek legjobban a beszélgetést, törődést vennék igénybe, ez a legfontosabb napi kapcsolatuk a külvilággal. Sokrétű problémával keresik meg a gondozónőket, akik igyekeznek legjobb tudásuk és lehetőségeik szerint teljesíteni a kéréseket.

Az idős otthonokban kérelmezők száma emelkedik, de jelenleg azonnali beköltözésre nincs lehetőség.
A szolgáltatások bővítése érdekében bevezettük a ház körüli tennivalók elvégzését, amire az ellátottak fizikai állapotuk miatt különösen nem képesek. Ezek közé tartozik a fűnyírás, favágás, hó söprés, takarítás.

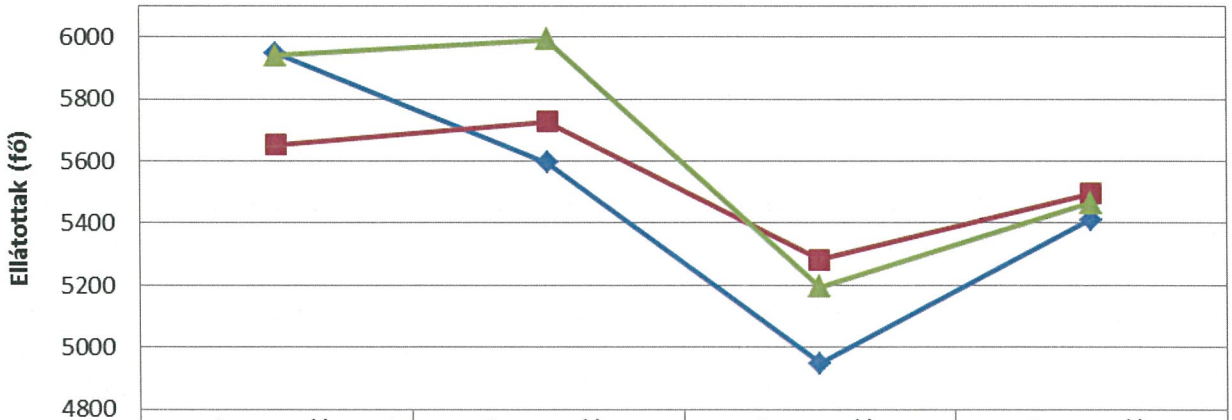
III. Szociális étkeztetés

Ennek keretében napi egyszeri étkezést biztosít azoknak a szociálisan rászorultaknak, akik önmagukat tartós vagy átmeneti jelleggel nem képesek ellátni, étkezésüket biztosítani koruk, egészségi állapotuk vagy szociális helyzetük miatt.

A szociális étkeztettetek száma 2013. év végi zárás alapján: **átlagosan 90 fő, akik részére 22.592 adag ebéd került kiosztásra.**

Megoszlás szerint elvitellel és kiszállítva 76 fő. A nappali ellátásban szociális ebédben részesülők 14 fő.

Szociális étkeztetés negyedévenkénti eloszlása 2012-2014

	1. negyedév	2. negyedév	3. negyedév	4. negyedév
2012	5948	5595	4949	5412
2013	5654	5727	5283	5497
2014	5940	5992	5194	5466

Az étkezés igénylése is kérelem alapján az intézményvezetőnél történik. Az ebédért jövedelemtől függően meghatározott térítési díjat kell fizetni. Egy menüs ebédet biztosítunk, az ebéd kiszállítását két fő kisegítő, illetve a gondozónők végzik kerékpárral és a központi konyha autójával. Akinek az egészségi állapota megengedi, az a központi konyháról saját maga, vagy hozzátartozója szállítja el az ebédet.

A szolgáltatásról napi nyilvántartást kell vezetni, melyet az országos, TAJ számon alapuló nyilvántartásban vezetünk.

IV. Családsegítés

A családsegítés a Szociális Ellátó- és Gyermekjóléti Intézményen belül működő önálló szolgáltatás.

A családsegítés a szociális vagy mentálhigiénés problémák, ill. krízishelyzet miatt segítségre szoruló személyek, családok számára nyújt segítséget. A településen jelzőrendszer (orvos, védőnő, óvoda, iskola, rendőrség, lakosság) működik, amely segít felderíteni a rászoruló családokat. A családsegítés keretében biztosítani kell családgondozást, szociális életvezetési és mentálhigiénés tanácsadást, ellátásokhoz való hozzájutást, aktív korú szociális segélyezettek nyilvántartását, a velük való együttműködést.

Egyre nagyobb számban előforduló problémák, amikkel az ügyfelek megkeresik az irodát: anyagi, családi és kapcsolati konfliktusok, foglalkoztatás, ügyintézés, információkérés. Az igénylők többsége álláskereső vagy inaktív, ügyintézés tekintetében sokan keresik föl a szolgálatot. 2014-ben két krízishelyzet alakult ki a településen. Amióta a településen ÉMÁSZ ügyfélszolgálat működik csökkent az intézendő ügyek száma, ugyanis a telefonon történő ügyintézés sokak számára csak segítséggel volt megvalósítható.

A családsegítés forgalmi adatai:

Év	Igénylők	Problémák	Éves forgalom	Adományok
2012.	259	725	1141	48
2013.	273	433	1211	64
2014.	**302**	**445**	**1003**	**93**

A módszertani ellenőrzésen a magas esetszám miatt ismételten javasolták még egy dolgozó alkalmazását, hogy a gyermekjólét és a családsegítés esetei szétváljanak. A Módszertani Központot áthelyezték Miskolcra, ahonnan segítséget tudnak nyújtani az esetleges nehéz helyzeteknél.

A szolgálat baba-mama klubot szervez a könyvtárral közösen, de szorosan együttműködnek a recski Karitász csoporttal is, ahol ruhákat és élelmiszert osztanak a rászorulók számára. A Főegyházmegyei Karitász Központ segítségével több krízishelyzetet előztünk meg. (gyógyszerek, gyógyászati segédeszközök beszerzése, élelmiszer csomagok, villany visszakötésével kapcsolatos segélyek intézése).
2014-ben karácsony előtt négy alkalommal kapott a szolgálat rászorulók részére másnapos kenyeret a Tesco-tól a karitászon keresztül. Négy fatüzelésű kályhát is adományoztak a legrászorultabb recski családoknak. A REHOK egyesület által gyűjtött ruhák és élelmiszer adományokat is segítettünk szétosztani. Ruhaosztás 47 családnál 92 alkalommal, élelmiszer 85 családnál 104 alkalommal, gyógyszer kiváltása 2 családnál 2 alkalommal, bérlet vásárlás 2 családnál 4 alkalommal történt.

A lakosság körében egyre nagyobb problémát okoz, hogy a magas számlákat, banki hiteleket csak részletekben tudják kifizetni. Több esetben szabálysértési bírság ledolgozásának ügyében is felkeresték a szolgálatot.

A Parádfürdőn működő egészségfejlesztési iroda munkatársa Tolnay Katalin mentálhigiénés szakember és mediátor heti rendszerességgel fogadja a hozzá forduló klienseket a családsegítő irodában. A foglalkozások térítésmentesek a programnak köszönhetően. A felmerülő problémák: gyermeknevelléssel kapcsolatos. életvezetési, lelki gondok megbeszélése, valamint mediátorként szülők közti megegyezés elősegítése.

ÖSSZEGZÉS

Munkánk nagyon sokrétű, igyekszünk megfelelni az egyre nagyobb elvárásoknak, mind a gondozottak, mind az ellenőrző szervek felé.
A délután, hétvégén és a leállás időszakában is figyelünk a gondozottjainkra, szükség esetén megoldjuk az ellátásukat. Kiemelten figyelünk az idősek védelmére, a rendőrséggel, polgárőrséggel napi kapcsolatban vagyunk, ők figyelmeztetnek az esetleges problémákra. Két alkalommal került sor biztonságtechnikai előadásra, ahol szép számmal jelentek meg idősek és fiatalok egyaránt.

Munkánk során továbbra is törekszünk arra, hogy a szűkebb és tágabb lakókörnyezetből is szívesen jöjjenek az érdekeltek, mert biztosak lehetnek abban, hogy szakértelemmel, elfogadással, szeretettel, segítőkészséggel találkoznak magam és munkatársaim részéről. Tapasztalataink szerint szociális otthonokba azok kérik a felvételüket, akik otthonukban már semmilyen körülmények között nem tudják megoldani az ellátásukat. Ha a felvétel mellett döntenek, akkor nagy odafigyeléssel, törődéssel segítkezünk a szociális otthoni elhelyezéssel kapcsolatos ügyintézésben is.

A jelzőrendszeri tagok (a háziorvosok és körzeti megbízottak) szorosabb együttműködése továbbra is a megoldandó feladatok között szerepel.

Pályázaton nyert kisbusszal újabb lehetőségek nyíltak meg a gondozottak előtt. A szakrendelésekre, kezelésekre, vérvételekre, beköltözésekre szállítjuk őket gondozónői kísérővel, amire egyre nagyobb igény mutatkozik.

Ezúton szeretném megköszönni a Tisztelt Képviselő-testületnek, hogy támogatásukkal intézményünk egész évben zökkenőmentesen tudott működni és kisebb fejlesztéseket is el tudtunk végezni.

A fentiek alapján kérem a beszámoló megvitatását és a szociális munka terén végzett tevékenységünk értékelését.

Recsk 2015. 03.09.

Szociális Ellátó és Gyermekjóléti Intézmény
3245 Recsk, Bajcsy út 1.
Adószám: 16746983-2-10

Törökné Tóth Mária
Intézményvezető